

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

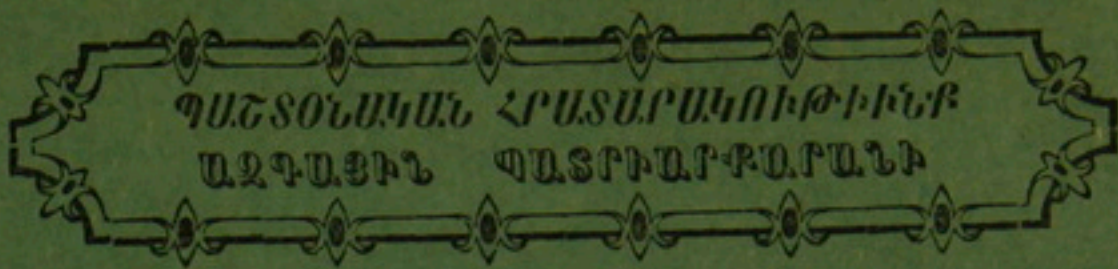
Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

ԱՏԵՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՈՅ

ԲԱՅՈՒՄ 1877 ԱՄԻՆ

ՆԻՍ Գ.

20 ՄԱՅԻՍ 1877

ԿՈՍՏԱՆԳՆՈՒՊՈԼԻՍ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Ս. ՄԻԲԱՅԷԼԵԱՆ

1877

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

ԲԱՅՈՒՄ 1877 ԱՄԻՆ

ՆԻՍՏ Գ.

20 Մ Ա Յ Ի Մ 1877

ՆԱԽԱԳԱՀ. — ԱՄԵՆ. Յ. ՆԵՐՍԷՍԻՍ. ԳՍՏՐԻՍՐԻ ՀԱՅՐ
ԱՏԵՆԱԳԵՏ. — ՍՏԵՓԱՆ ՓԱՇԱ ԱՍԼԱՆԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԵՍՓՈՒԱՆՔ

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԵՐԵՍՓՈՒԱՆՔ

ԾԿԵՆՆԵՍԱԿԱՆՔ

- 1 Խորէն Ազրեպիսկ. Նար Պէյ Բ.
2. Կարապետ Եպիսկ. Սերոբեան Բ. Պ
3. Մատթէոս ,, Իզմիրլեան
4. Ամբրոսիոս Վ. Ռուբինեանց
5. Գարեգին ,, Թաթարեան Բ.
6. Եզնիկ ,, Ասպուրեան Բ.
7. Խորէն ,, Կիրոյեանց Բ.
8. Հմայեակ ,, Դիմաքսեան Բ.
9. Յովհաննէս ,, Փափազեան Բ.
10. Ներսէս ,, Ասլանեան Բ. 2
11. Պողոս ,, Խօլտամեան Բ. Պ
12. Արիստակէս Գ. Մամբրէեան Բ. 2
13. Գէորգ ,, Արծրունի Բ.
14. Գրիգոր ,, Աճէմեան Բ.
15. Խորէն ,, Փէլէլիվանեան Ժ
16. Յարութիւն ,, Սերոբեան
17. Յովհաննէս ,, Մկրեան
18. Ստրիաս ,, Ստեփաննոսեան
19. Սահակ ,, Տ. Սարգսեան
- 20.

ԱԵՒԱՐԱՆԱԿԱՆՔ

(Ս. Վիճակ)

Գումգալիու, Կէտիկ փաշա և
Գումգալիուի դուրս

21. Գրիգոր Պէրպէրեան Բ. 3

- Բ. Բացակայութիւն առաջին :
- Բ. 2 Բացակայութիւն երկրորդ :
- Բ. Պ Բացակայութիւն բանաւոր պատճառ

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԵՐԵՍՓՈՒԱՆՔ

22. Գէորգ Ստիմարանեան Բ. 3
23. Խաչիկ Մանկասարեան Բ. 3
24. Կարապետ Ազարղմանեան
25. Համբարձում Մաղպուլեան Բ.
26. Մինաս Գափամանեան
27. Յովհաննէս Պոլաճեան
28. Ն. Մէլքայուրեան Տորթօր
29. Պողոս Պառնասեան Բ.
30. Սարգիս Աղաբէղեան Բ. 2
31. Սահակ Աւրո
32. Սենեքերիմ Մանուկեան Բ. Պ
33. Փէշտրմալճեան Տորթօր
34. Բարթող Բիւրքճիկեան
35. Յովտիկիմ Ֆէլէրճեան
36. Ատովմ Տէրոյէնց
27. Գէորգ Ապտուլաճեան Բ.
(Բ. Վիճակ)
Պէշիկբաշ
38. Անդրանիկ Կոճիկեան
39. Ալիքսան Խօրասանեան Բ.
40. Բարսեղ Հայանեան Բ.
Ելէկգալիու
41. Զարեհ Քէրովբէ
42. Մկրտիչ Բիւրքճիկեան
43. Պողոս Ժամակոչեան
44. Սեպուհ Մազուտեան
- Խակիտար Ս. Խաչ Բ. 3
45. Թաղէոս Պէլկեան Բ.
46. Սիմոն Ֆէլէկեան
47. Գարիէլ Գրասէրեան
48. Ստեփան Ասլանեան

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԵՐԵՍՓՈՒԱՆՔ

- Խակիտար Ս. Կարապետ Բ. 3
49. Միշրան Պաճէրափուլեան Բ.
50. Պողոս Թորղոմեան
51. Նիկողոս Ալանանեան Բ. 2
52. Տրդատ Փափազեան
(Գ. Վիճակ)
Բերս և
Գաւառ փաշա
53. Արիկ Ունճեան Բ.
54. Գրիգոր Ալիմիճեան Բ. Պ
55. Մարտիրոս Յ. Տրիկեան
56. Միքայէլ Մամիկոնեան
57. Նշան Քաղազեան Բ. 2
58. Ստեփան Խնդիրեան
59. Տելմար Մ. Էքսթրճեան Բ. Պ
60. Իլիաս Չայեան Բ.
61. Յարութիւն Նորատունկեան
62. Գրիգոր Մարկոսեան Բ. Պ
- Միշրադիւղ
63. Կարապետ Պ. Պէրեանց Բ. Պ
64. Յակոբ Կոստանդեան Բ. Պ
65. Յակոբ Պ. Նորատունկեան
66. Տրդրան Եստուֆեան
67.
Պէյքօզ և Ղարաբիս
68. Յ. Մէրեճմ-Գուլի Բ. 2
(Գ. Վիճակ)
Դուգրուհնուք և Դիմաթիէ
69. Յովհաննէս Լաստեան
70. Ստեփան Պէլիկեան Բ. 2

Գատրղիոյ
 71. Կարապետ Շահապետեան
 72. Մկրտիչ Մուրաթեան
 Հարրղաթա
 73. Յակոբ Եղեղեան
 Ենիմանալի Սամարիոյ
 74. Օգոստ Խոճատարեան
 Թօղթաթա
 75. Յովհաննէս Մարգարեան
 Էլուպ Ս. Եղիս և Ս. Աստուսախան
 76. Գարեգին Յ. Մելիքեան
 Գարուչիչի
 77. Աստիա Իկիտաշեան
 Հիսար և Պոյաճի գիւղ
 78. Յովհաննէս Նուրեան
 Նոր գիւղ և Սրէնիս
 79. Գալար Հովուեան
 Պարաւ
 80. Մկրտիչ Գ. Լօսահան
 81. Յովհաննէս Կրճիկեան
 82. Թաղէս Թրքաճեան
 Բարաւիկոսիւկ
 83. Յարութիւն Չինճիճեան
 84. Յարութիւն Գ. Տատեան
 (Ե. Վ. Սահ) Սամարիս
 85. Ալեքսան Պէլիքեան
 86. Աւետիս Բօլոլեան
 7. Եղիազար Մելիքեան
 88. Մինաս Ճափնափեան
 89. Յակոբ Բաղադեան
 90. Յակոբ Ամանեան
 91. Նազարիթ Շահապետեան
 92.
 93.
 94.
 Խաղիոյ
 95. Աստրէլ Աւթուն Տիրրի
 96. Խոջատուր Պ. Միտարեան
 97. Ուլիչոս Պէլիճեան
 98. Սարգիս Արապեան
 99. Սարգիս Աբրահամեան
 100. Արմեն Մարգարեան

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ԵՐԵՍՓՈՒԱՆՔ
 Կարին
 101. Մանուկ Ասլանեան
 Բնօրանեան
 102. Մ. Փոփոզեան Տօրթօր
 Արիանապոլիս
 103. Ռուբէն Կիւմրի Չիլրոսեան
 Նիկոմիդիս
 104. Կարապետ Ս. Իսթիճեան
 Ակն
 105. Պետրոս Միտարեան
 Հարանիսար
 106.
 Արարիկ
 107. Կարապետ Խաչիկեան
 Բաղիչ
 108.
 Պրաւա
 109. Բրիտանտուր Գալարոսեան
 Երդիկիս
 110. Մելքոն Հարանեան
 Անուսիս
 111. Համբարձում Ալաճանեան
 Բարա
 112. Յովհաննէս Աղաւորեան
 Եղևիս
 113. Յակոբ Իսթիճեան
 Մանճրլիս
 114.
 Հաճըն
 115.
 Երզնէս և Բարեղ
 116.
 Թէրիտաղ
 117. Տիգրան Գ. Սիմանեան
 Կեսարիս
 118.
 Խաղիոյ
 119. Յովհաննէս Եղանեան
 Պարթիսեր
 120. Յովհաննէս Յովհաննէս

Մուշ
 121. Ստեփան Պ. Պ. Փախաղեան
 Տիլիկի
 122. Նշան Գարաղաշեան
 Զէյրուն և Մարաշ
 123.
 Տրապիզօն
 124.
 Պարաւա
 125.
 Տիգրանակերտ
 126. Մելքան Զօրանեան
 Վան
 127. Սիմոն Մարտունեան
 Արաւսար
 128.
 Հալիպ և Այնթապ
 129.
 Սերասիս
 130. Մկրտիչ Յ. Մելիքեան
 Ռաւաճախ
 131.
 Կարս
 132. Աբրահամ Յ. Այլաղեան
 Չինիաճագ
 133. Համբարձում Սարթիճիճեան
 Գարաւիս
 134.
 Ատանա
 135.
 Արդիոյ
 136. Մատթէոս Ալիքաճեան
 Եօզղաւ
 137. Լօղօֆիթ Պալեօզեան
 Մարաթիս
 138. Գէորգ Վարդանեան
 Իզմիր
 139.
 Եղիպտոս
 140

ՕՐԱԿԱՐԳ.

Ա. Բնօրանիս Մարտիսիս մեղեղալ տեղանոց .
 Բ. Բնօրանիս Նախաքննիչ դիւանոց .

ԱՏԵՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆՔ

Ճամն 7 ին տեանը բացուեցաւ ի ներկա յովեան 51 երեսօտեանոց , որոց վերջին թիւերն յանգեցաւ 64 ի :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ՓԱՇԱ . — Օրէն է որ ամեն տեանի սկիզբն նախորդ նախին տեանագրութիւնը կամ կը կարգացուի , և կամ եթէ կանխու տարեալ հրատարակուած է՝ դիտողութեան կենթարկուի : Մեր սովորութիւնն է ամենագրութիւնները տարեալ հազարեւէ երեսօտեանոց և դիտողութիւնին այս տեղ ամառելէ ետե վաւերացնել : Այս կարգէն ըլլալով՝ չորս տեանագրութիւն ունին սրտաբառ տարեալ և երեսօտեանոց պրոտեալ , որք են՝ նախընթաց բացման վերջին 17 , 18 , 19 և 20րդ նիստերու ամենագրութիւններն : Իսկ ներկայ բացման վերջին և վերջընթեր 2 նիստերու Ատենագրութիւններն ալ խմբագրեալ և սրտաբառ կան Գիւանին վրայ : Եթէ յաջորդ կուզէ , ստաջին

չորս տեանագրութեանց մասին դիտողութիւնները այսօր առնուեր և վաւերացնենր դանտը և միւս երկուքին այսօրուանին հետ մէկտեղ աւարագրութեանն ստատենր . և կամ հին և նոր եօթն տեանագրութեանց դիտողութիւնը և վաւերացումն առաջիկայ նստին ձգենր :

Այս մասին կրնամ խօսք տալ մէկ երկու հօդոց , եթէ թեր ու դէմ կուզեն խօսիլ :

ՓԱՓԱՋԵԱՆ Ս . ԷՅ . — Վերջին տեանագրութեանց վրայ դիտողութիւն ընելու համար դեռ սրտաբառուած չենր . ըստ որում անոց ամենն ալ իրարու հետ յարակցութիւն ունին , կառաջարկեմ որ ամենը մէկին միան առաջիկայ նստին : Իսկ այսօր ուրիշ ամենակարեւոր խընդրոց նայինր :

ՌՕՃԱՍԱՐԵԱՆ Օ . ԷՅ . — Վը լանդրեմ , Պախաղեան էֆէնտի թող ըսէ , թէ ի՞նչ սովորական դործ ունի Ճաղմիս այսօրուան համար՝ որ տարեալ չորս տեանագրութեանց վաւերացումն ալ յաջորդ նիստին ձգել կառաջարկէ :

ՓԱՓԱՋԵԱՆ Ս. ԷՅ. — Յայտնի է, որ Ժողովին բացման առաջին նստին պիտի ընտրել ինք մեր Մայր Գիւանը, և չիրայինք ընտրել ուրիշ սխառմաներով. և որովհետեւ Կանոնադրութիւնը կը տրամադրէ ուրիշ գործոյ չձեռնարկել մինչև Մայր Գիւանին կազմութիւնը լրանայ, ուստի այսօր հարկ է ամեն բանէ առաջ Մայր Գիւանին կազմութիւնն ամբողջացնել:

ՄԱԳՍՈՒՏԵԱՆ ՍԵՊՈՒՋ ԷՅ. — Քանի որ նստադրութիւնը տարած և ցրուած են արդէն երեսօթականաց, կրօնաջարկեմ որ անոնց վաւերացումն այսօր ըլլայ լինայ: Իսկ միւս վերջին երեքն՝ որք զեռ տարած չեն, կրնան ետքի մնալ:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ՓԱՇԱ. — Ինչպէս կը տեսնէք՝ երկու կարծիք երևան եկան. մէկն է 7 ատեն նագրութեանց ամենուն վաւերացումն ետքի ձեռքել, իսկ միւսն՝ առաջին չորսին վաւերացումն այսօր կատարել. այս երկու առաջարկութիւններն քուէի կը դնեմ վերջինն սկսելով: Ուստի ո՛վ որ կընդունի առաջին չորս ատենագրութեանց վաւերացումն այսօր կատարել, ձեռքը վեր վերցնել չնորհ ընէ:

(8 ձեռք համրուեցան:)

Ընդհակառակն՝ ո՛վ որ կընդունի 7 ատեն նագրութեանց ամենուն մէկէն վաւերացումը յաջորդ նիստին վերապահել, ձեռքը վեր վերցնել չնորհ ընէ:

(15 ձեռք համրուեցան:)

Հետևապէս Ժողովը մեծամասնութեամբ որոշեց՝ բոլոր Ատենագրութեանց վաւերացումն առաջիկային թողուլ:

Պ.

Բացակայորիւն

Ազգային երեսօթականներէն՝

Նշան էֆէնտի Քաղաղեան
Տելեմոր » Լէրսէրճեան

Նամակաւ անձնական տկարութիւնն իմացուցած ըլլալով՝ ըստ օրինի բացակայ նշանակուեցան ներկայութեան տուժարին մէջ:

Նամակաւ բացակայ նշանակուեցան՝ անձնական տկարութեան սխառման:

Գրիգոր էֆ. Մարկոսեան
Սարգիս » Սբրահամեան

առաջնոյն համար ըստ վկայութեան Ատենադրպիւր էֆէնտի, և երկրորդին համար՝ ըստ վկայութեան Նախագահ Սրբազան Հօր:

Մամիկոնեան էֆէնտի հարցնելով թէ մինչ զեռ Քաղ. Ժողովոյ անդամոց խմբովին այսօր գումարուիլը լուծած է, ի՞նչպէս կըլլայ որ Մարկոսեան էֆէնտին չէ եկած իբր անդամ նոյն Ժողովոյ, - Ատենադրպիւր էֆէնտի պատասխանեց թէ քիչ մ'առաջ լուր տրուած է իբրև որ Մարկոսեան էֆէնտին ջերմ բռնած է և մինչև իսկ նամակ գրելու անկարող կը գտնուի եղեր:

Ձ.

Հրատարական

Ազգային երեսօթականներէն՝
Մելքոն էֆ. Հարսեան
Մանուկ » Սլանեան

մէյմէկ հրատարակիւր զրկած ըլլալով, կարգացուեցան, որք են՝

Վսեմալուք Ատենապետ Փաշա
Ազգային Ընդհ. Ժողովոյ
Տէր.

Բազմազարդ գործերուս պատճառաւ այլ ևս չպիտի կարենամ երեսօթականս ծանր և միանգամայն փախուի սպառնա շարունակել: Ուստի կը խնդրեմ որ սոյն հրատարակուող անի Ժողովոյ ներկայացնելով զարժանն տը.

նորինել հոճիք, որով մնամ ամենապիւրէի ազգիս յառաջադիմութեան փախարդ ամենախոնորհ ծառայ.

20 Մայիս 1877
Կ. Պոլիս

ՄԵԼՔՈՒ ԼԱՍԱՅԱՆ

Կ. Պոլիս, 11 Մայիս 1877

Ամենապատիւ Սրբազան Հայր

Ժամանակէ մ'ի վեր ունեցած տկարութեան չըս պատճառաւ իմ անձնական ամենախրեոր գործերս անգամ ստէպ կը պարտաւորիմ երեսի վրայ ձգել և ստողջութեանս հոգ տանիլ հանգիստ ու դադար առնելով:

Հետևաբար, թէև ցաւօք սրտի, սրտիս կը համարիմ յայտարարել Ձեր Սրբազնութեան որ չեմ կարող այսուհետև շարունակել երեսօթականութեան պարտքս և կը փութամ ներկայիս մատուցանել հրատարականս յերեսօթականութեան, աղաչելով զՁեր Սրբազնութիւնը որ բարեհաճի ընդունիլ և հաղորդել զայն Ազգային ժողովոյ:

Մնամ Ձեր Սրբազնութեան
Ամենախոնորհ ծառայ
ՄԱՆՈՒ ԼԱՍԱՅԱՆ

Ատենապետ Փաշան՝ իբրև սրբազ հրատարական քուէի դրաւ մի առ մի, և Ժողովը միաձայնութեամբ ԸՆԴՈՒՆԵՑ զանոնք:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ՓԱՇԱ. — Հորիաւ այս երկու հրատարակուող տեղ ուրիշներն ընտրուելու համար անօրէնութիւն պիտի լինի. սակայն մեր ուրիշ քանի մը ընկերներ ալ ունինք՝ որ շատ ժամանակէ ի վեր ներկայ չեն գտնուիր Ժողովին. ասոնց ամենուն համար պէտք եղած անօրէնութիւնը՝ Մայր Գիւանի ընտրութեան լրանալուն կը ձգենք:

Յ.

Պաշարկորիւն Մազուտեան Սիօն պէյի
Ազգային երեսօթականներէն Մազուտեան

Սիօն Պէյի ստորագրութեամբ յետագայ առաջարկութեան գիրն եկած էր Գիւանին, որ կարգացուեցաւ:

Ամենապատիւ Սրբազան Հայր.

Տէրութեան այս գիշերուան հրատարակած սրտաբան վիճակը արդէն Ձեր Սրբազնութեան ծանօթ է. ասանկ սրտագոյն մէջ երեսօթականս նական ժողովը գումարելը ազգային իրաւանցը սպառայ վտանգ մը գալու ենթակայ ըլլալով, կառավարիմ ժամանակ մը Ընդհանուր ժողովոյ նիստերը դադարեցունելով, մինակ յիշեալ Ժողովին մէջէն Յանձնաժողով մը կազմելու բարեհաճիք, որպէս զի թէ Ձեր Սրբազնութեան և թէ Քաղաքական ժողովոյ աջակցի, մինչև ներկայ տագնապայից վիճակին վերջը:

Միշտ Սրբազնութեանդ Խ. Մ.
Ս. ՄԱԳՍՈՒՏԵԱՆ

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ՓԱՇԱ. — Այս խնդրոյն նը կատմամբ արդէն առաջին նստին՝ Նախագահ Սրբազան Հօր առաջարկութեանն առթիւ քանի մը խօսք ըսուեցաւ և Ժողովը որոշեց իբր օրինական նստերը շարունակել: Բայց եթէ Ժողովը ուզէ՝ կրնայ կրկին վիճարանութեան և թարկել զայն կանոնական սպայմանաժամէն ետքը. սակայն այսպիսի կարևոր խնդիրներ վիճարանութեան առնելու համար՝ պէտք է նախ Մայր Գիւանի կազմութիւնն ամբողջացնել:

Պ.

Պաշարկորիւն 16 Երեսօթականաց

16 Երեսօթականաց ստորագրութեամբ մատուցեալ յետագայ առաջարկութեան գիրը կարգացուեցաւ:

Ամենապատիւ Սրբազան Հայր

Նախագահ Ազգային Ժողովոյ

Ստորագրեալ երեսօթականքս լսելով որ Քաղ. Ժողովը Ղալաթիոյ նորակառոյց շէնքին

մէկ մասը Պատրիարքարան կամ ժողովատեղի ընկեր զխառնութիւն ունի, և նկատելով որ այդ նորակառոյց չենք Արեւմտեան վարժարան ընկեր համար Պատրիարքութեան Ղրբանի կողմէն առաջարկութիւն կայ Ազգային ժողովոյ Ղրբանին վրայ, և երկրորդ ընթերցման համար Օրակարգն է, կառավարիչներ որ այդ նորակառոյց չենքին համար որ և է նոր տնօրէնութիւն չընէ Քաղ. Ժողովը, մինչև որ Ազգային ժողովն այդ մասին իր վերջին որոշումը տայ:

- Եղեկի վրդ. Արամեանի Մ. Եղս. Իզմիրլեան
- Յ. Վրդ. Փայտազեան Խ. Քնկ, Փէնիթիանեան
- Ս. Պ. Պ. Փայտազեան Ս. Միքայէլեան
- Ք. Ղազարեան Ս. Խոսեօսեան
- Մ. Յ. Միքիլեան Մ. Սէրապեան
- Յակոբ Խրիստեան Ս. Յ. Այվազեան
- Յ. Եմէկեան չ. Ս. Արամեան
- Տրդատ Փայտազեան Մ. Պանճէզարեան

7 Մայիս 1878

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ՓԱՇԱ. — Այս խնդրոյն վրայ ալ նմանապէս բիչ շատ խօսք եղած ըլլալով, եթէ հարկ տեսնուի՝ դարձեալ վիճարանութեան կենթարկուի Մայր Դիւանի կազմութեան ամբողջացումէն ետև:

Յ.

Հարցում Քաջամանեան Էֆէնտի
Ազգային երեսփոխաններէն Քախամանեան Մինաս Էֆէնտի մէկ հարցումը կարգացուցաւ:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ՓԱՇԱ. — Մեր օրէնք ունիմք որ կը ներէ հարցում և հարցապնդում ուղղել առ Վարչութիւնն. իսկ երեսփոխանէ առ Երեսփոխանական ժողովն հարցում չըլլար, այլ միայն առաջարկութիւն. ուստի Քախամանեան Էֆէնտի այս հարցումն ըստ կանոնի անընդունելի է:

ՔԱՓԱՄԱՃԵԱՆ Մ. ԷՖ. — Հարցումս Ղր.

անին ուղղեալ է, տարակոյս մ'ունիմ՝ փարսանքու համար:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ՓԱՇԱ. — Ըստ կանոնի ոչ ժողովն և ոչ Դիւանը կրնայ երեսփոխանէ մը հարցում ընդունիլ. հարցապնդում և հարցում միայն առ Վարչութիւնն կրնայ ըլլալ. ուստի Քախամանեան Էֆէնտի հարցումն իրեն կը վերադարձանենք. եթէ կուզէ՝ զայն առաջարկութեան ձևի փոխելու և այնպէս ներկայելու համար:

Յ.

Հրամարտի վարչութեան Քաղ. Ժողովոյ
Վարչութեան Քաղ. Ժողովոյ կողմէ մատուցեալ յետագայ հրամարտիրը կարգացուցաւ.

Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հայր Կաթողիկոս Ազգ. Ընդհ. Ժողովոյ.

Ազգային Վարչութեան Քաղ. Ժողովոյ ստորագրեալ անդամը պատիւ ունին իրենց հրամարտիկանը մատուցանել Ձեր Սրբազանութեան:

Տարի մը պաշտօնավարութենէ ետև, իրենց ազգասիրական դպացմանց համեմատ Ազգին ծառայելու բաղձանքինն այլևս չի կրնալ ի գործ դնելուն համոզումս են:

Ուստի առանց այս անյաջողութեան իրաւացի պատճառներուն բացատրութեանը մէջ մտնելու և Ազգին մէջ նոր վիճերու տախտիկներ երևան հանելու, կաղաչեն Ձեր Սրբազանութեան որ իրենց հրամարտիկանը պարզապէս Ազգային Ընդհ. Ժողովոյ հաղորդել բարեհաճիք:

Հարկ չկայ աւելցնելու թէ Քաղ. Ժողովս պատրաստ է իւր միամեայ պաշտօնավարութեան համարատուութիւնը յարմար ժամանակին ներկայացնել:

Մնամք Ամենապատիւ Սրբազանութեան Ձերում
Ամենախնայարժ ծառայք
Ս. Մաքայեան Կ. Ք. Թանպագ

Յովնանէկ Ազնաւորեան Տ. Ա. Կրճիկեան
Յ. Վ. Նորասուեկեան Յովն. Խաւեան
Յակոբ Քաղազեան Սարգ. Մարտաշեան
Յովնանէկ Պոյաճեան

20 Մայիս 1877

ԽՕՃԱՍՍԱՐԵԱՆ Օ. ԷՖ. — Այս հրամարտիրոյն մէջ Նուրեան Էֆէնտի ստորագրութիւնը չտեսնուիր. կը հարցնեմ, թէ արդեօք նա ալ հրամարտ է, թէ՛ ոչ:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ՓԱՇԱ. — Խնդիրը հրամարտման վրայ է. հրամարտոյց հարցում ընկեր իրաւունք չունինք:

ԿԱՄԻԿՈՆԵԱՆ Մ. ԷՖ. — Ես ալ ճիշդ նոյն կերպով պիտի հարցնէի՝ եթէ ստորագրութիւնները չկարդայիք, խնայալու համար թէ արդեօք Քաղաքական ժողովոյ հրամարտմը խնդրովն է, թէ՛ ոչ:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ՓԱՇԱ. — Այդ ճանճրութենէն զձեզ պաշտելու համար ստորագրոյց առնանք մի առ մի կարգացի. այս ալ այնպիսի խնդիր մ'է, որ Մայր դիւանի կազմութեան ամբողջացումէն ետև կրնանք նկատողութեան առնուլ:

Պ

Առաջարկուի և Քրիստոսոստոյ Էֆէնտի
Ազգային երեսփոխաններէն Ղաղարոսեան Ք. Էֆէնտի ստորագրութեամբ ներկայացեալ յետագայ առաջարկութեան գիրն կարգացուցաւ:

Վսեմապայլ Ստեփան Փաշայ
Ամենապատիւ Ազգ. Ժողովոյ

Ձեր վսեմութիւնը անցեալ երկու տարի այդ փախուկ պաշտօնը խնայողութեամբ վարելով պարտաւորեցիք զԱզգ. Ժողովս որ այս անգամ ևս կրկին իւր քուէն Ձեր վսեմութեան տալ չՎարանի, շնորհակալ եմ որ դուք ևս զայն առ.

նիլ բարեհաճեցայք, որով անհող եմք դէժ այդ մասին:

Բայց նկատելով թէ վերջընթեր և թէ նորա նախորդ շրջանի վերջին ատենագրութեանց վերջին երեսները մէն մի շրջանի խնդրոյց յայտարար բովանդակութիւնը և ցանկը կային շնորհիւ և ջանիւր յիշեալ շրջանից ատենագրոյց Մեծ. Փախազեան և Մեծ. Արամեանեան Համարձում Էֆէնտիներու, իսկ այս անցեալ նախորդ շրջանի վերջին նկատի ատենագրութեան մէջ յուսայի թէ ոչ թէ նոյն շրջանին միայն այլ և նախկին երկու շրջանաց ևս միասին բոլոր խնդրոյց ցանկը և առ ինչ եղերեղոյ յայտարար բովանդակութիւնը տեսնել:

Բայց ցաւ ի սիրտ կըսեմ թէ այս նախահող բարեկարգութիւնը մեր ակնկալութեան հակառակ այս անգամ անտես եղած էր:

Յուսամ թէ նորընտիր Ատենագրութիւն Էֆէնտի և Ձեր վսեմութեան շնորհիւ ներկայ նախատենագրութեան մէջ զայն տեսնելու բաղդը կունենանք:

20 Յունիս 1877 Ազգ. Երեսփոխան Ք. ՂԱԶԱՐՈՍԵԱՆ

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ՓԱՇԱ. — Ատենագրութեան վերաբերեալ խնդիր մ'է այս. երբ առաջին Ատենագրութիւնն առնուի՝ այն ատեն կրնանք այս ալ ի նկատողութիւն առնուլ: Ատենական գործողութիւնը սպառած ըլլալով, այժմ պէտք է անցնինք օրակարգին, որոյ հեմաճայն առաջին գործերնիս պիտի ըլլայ Մայր դիւանի կազմութեան ամբողջացումը:

ՍՐԲԱԶԱՆ ՆԱԽԱԳԱՆ. — Քաղաքական ժողովոյ հրամարտման խնդիրը պէտք է այսօր լուծել. եթէ ուրիշ նկատի մնայ՝ պէտք է զխնայ թէ Պատրիարք ալ չունիք, ան ալ պիտի հրամարի:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ՓԱՇԱ. — Սրբազան Հայր, այդպիսի սպառնալիք ընկեր հարկ չկայ. Քաղաքական ժողովը կրնայ հրամարտական տալ, բայց հրամարտմին պէս խնայն պաշտօնը չկրնար ձգել. և թէ որ ձգէ, Ձեր Սրբազանութիւնը

կարող է իւր պատասխանատուութեան ներքեւ Քաղաքական ժողովոյ վերաբերեալ գործերն առ այժմ կարգադրել. ի՞նչ հարկ Չեր հրածարումն անոր հրածարման կատարելը, և անմիջապէս անորհնութիւն պահանջել այնպիսի խնդրոյ մը համար՝ որու կանխաւ պատրաստուած չէ ժողովուրդը :

ՍՐԲԱԶԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ. — Կառաջարկեմ որ այսօր Քաղաքական ժողովոյ հրածարականի խնդիրն որոշուի իբրև ամենէն ստիպողական. եթէ այս խնդիրն ուրիշ նստի ձգէք, ևս ալ պիտի պարտաւորիմ հրածարականս վաղը դուռը դրկել: Այս խօսքս պէտք է արձանագրուի:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ՓԱՇԱ. — Այդ Չեր գիտնալու բանն է, Սրբազան Հայր, բայց կ'աղաչեմ մի այսպէս ճնշման ներքեւ դնէք ժողովն. թոյլ տուք որ Մայր Ղիւանին և նախարհնիչ Ղիւանայ կազմութիւնը աւարտին այսօր, թերևս յետ այնպիսի ժամանակ կունենայ ժողովն այդ հրածարականի խնդիրն ալ ուշադրութեան առնուլ, երբ ստիպողականութիւնն ընդունուի ըստ կանոնի:

ՕՐԱԿԱՐԳ

Ա.

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՅՐ ԳԻՒՆԻ ՄՆԱՅԵԱԼ ԱՆԳԱՄՈՅ

1° Բնորոշիւն երկու ղեր - Ատենապետաց

Ատենապետ փաշան յայտարարելով որ ըստ 5րդ յօդուածոյ կանոնադրութեան երկու ղեր - Ատենապետաց ընտրութիւնը միասին պիտի կատարուի բաղմանուն քուէով և իւրորանչիւր ընտրեալ ստացած քուէից առաւելութեան կարգաւ երկրորդ և երրորդ ատենապետ պիտի

ձանչցուին, հրաւիրեց երեսօխմաններն՝ երկու նուն քուէ պատրաստել:

Քուէհամարի համար ղիւանին կողմն վիճակաւ հետեւեալ քննիչները սահմանուեցան.

Փախաղեան	Ստեփան	Էֆէնտի
Խեթիւճեան	Յակոբ	"
Եպիճեան	Օհան	"
Սարբէշիլեան	Համբարձում	"

Քուէարկութիւնը կատարուելով, քուէհամարը հետեւեալ արդիւնքն ունեցաւ.

Թիւ քուէարկուաց 61

Նուրեան Յովհաննէս	Էֆ.	34	Քուէ
Եռասուֆեան Տիգրան	"	30	"
Ղաղարոսեան Քրիստոստուր	"	22	"
Մէրեմ-Պուլի Յարութիւն	"	19	"
Փախաղեան Ստեփան	"	5	"
Շահպաղ Կարապետ	"	4	"
Էստեան Մկրտիչ	"	3	"
Մամիկոնեան Միքայէլ	"	2	"
Ամասեան Յակոբ	"	2	"

Հետեւապէս քուէից բացարձակ առաւելութեամբ երկրորդ ատենապետ ընտրուեցաւ՝

Նուրեան Յովհաննէս Էֆէնտի:

Իսկ երրորդ ատենապետի համար քուէից բացարձակ առաւելութիւն ստացող չըլլալով, Ատենապետ փաշան՝ համեմատական քուէարկութեան մասին ժողովոյն կարծիքը խնդրեց, կանոնին տրամադրութիւնը կարգալով որ է.

« Երկու դարձ քուէարկութենէ կտրը և « տատանում պատահած տտեն, համեմատական « առաւելութիւնը կը բաւէ » :

ԵՈՒՍՈՒՅԵԱՆ Տ. ԷՅ. — Ես կարծեմ թէ օրինաւորութիւնը կը պահանջէ, որ Նուրեան Էֆէնտի ընտրութիւնը՝ ըստ որում բացարձակ ընդունուի, իսկ յաջորդին համար համեմատական քուէ առնուի:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ՓԱՇԱ. — Ղիտմամբ կանոնին

տրամադրութիւնը կարգալով, որպէս զի իմաստասիրէք. բայց սա ալ պարտիմ յիշել որ քուէից առաւելութեան կարգաւ ընտրութիւն եղած է ասկէ առջի երկու տարիներուն մէջ նոյն խի կանոնադրութեան հանգուցեալ հեղինակին աչքին առջև. ուստի այս կէտը քուէի կը դնեմ. ով որ քուէից առաւելութեան կարգաւ երրորդ ատենապետի ընտրութիւնը կընդունի, ձեռքը վեր վերցնել շնորհ ընէ:

Ժողովը միաձայնութեամբ ԸՆԴՈՒՆԵՑ քուէից առաւելութեան կարգաւ ընտրութիւնը:

Հետեւապէս ըստ կարգի քուէից՝ երրորդ ատենապետ հռչակուեցաւ.

Եռասուֆեան Տիգրան Էֆէնտի:

2° Բնորոշիւն երկր Ատենապետաց

Ատենապետ փաշան հրաւիրեց երեսօխմաններն երեք Ատենապետաց ընտրութեան համար եռանուն քուէ պատրաստել:

Քուէարկութիւնն սկսելով, քուէհամարի համար ի նորոյ քննիչ կարգեցան վիճակաւ,

Եռասուֆեան	Տիգրան	Էֆէնտի
Մամիկոնեան	Միքայէլ	"
Ղաղարոսեան	Քրիստոստուր	"
Այվաղեան	Աբրահամ	"

Այս միջոցին ժողովը քառորդ մը դադար առաւ մինչև քուէհամարի կատարումն, որոյ արդիւնքն եղաւ.

Թիւ քուէարկուաց 62

Ալաճաճեան Համբարձում	Էֆ.	37	Քուէ
Մելիքեան Մկրտիչ	"	32	"
Տէրոյէնց Ատոմ	"	28	"
Մելիքեան Գարեգին	"	22	"
Չօպանեան Միհրան	"	20	"
Չայեան Եղիազար	"	18	"
Փախաղեան Ստեփան	"	3	"
Գրասէրեան Գարրիէլ	"	2	"
Մելիքեան Եղիազար	"	2	"
Այվաղեան Աբրահամ	"	1	"

Քաղաղեան Յակոբ	Էֆ.	1	Քուէ
Պոյաճեան Յովհաննէս	"	1	"
Ամասեան Յակոբ	"	1	"
Մէրեմ-Պուլի Յարութիւն	"	1	"
Կրճիկեան Յովհաննէս	"	1	"
Սինանեան Տիգրան	"	1	"
Խօճասարեան Օգոսէն	"	1	"
Փախաղեան Տրդատ	"	1	"
Եէմէնիճեան Յակոբ	"	1	"
Յէլէկեան Սիմոն	"	1	"
Թորոմեան Պոզոս	"	1	"
Քախաղեան Միհրան	"	1	"
Փախաղեան Մելքոն	"	1	"

Հետեւապէս քուէից բացարձակ առաւելութեամբ ընտրուեցան՝

Ալաճաճեան Համբարձում Էֆ. Ա. ատենապետի Մելիքեան Մկրտիչ " Բ. "

Իսկ Գ. ատենապետի համար քուէից բացարձակ առաւելութիւն զոյացած չըլլալով ըստ առաջնոյն՝ համեմատական քուէարկութեան մասին ժողովոյ կանոն իմանալու համար Ատենապետ փաշան քուէի ղիմեց, և ժողովը միաձայնութեամբ ԸՆԴՈՒՆԵՑ քուէից համեմատական առաւելութեան կարգաւ ընտրութիւնը:

Հետեւապէս քուէից առաւելութեան կարգին համեմատ երրորդ ատենապետի ընտրուեցաւ՝

Տէրոյէնց Ատոմ Էֆէնտի:

Յայտնա Մայր Ղիւանի ընտրութիւնն ամբողջանալով, համայն արդիւնքն եղաւ՝

Ալաճաճեան	Ստեփան	փաշա	Ա. ատենապետ
Նուրեան	Յովհաննէս	Էֆ.	Բ.
Եռասուֆեան	Տիգրան	"	Գ.
Ալաճաճեան	Համբարձում	"	Ա. ատենապետի
Մելիքեան	Մկրտիչ	"	Բ.
Տէրոյէնց	Ատոմ	"	Գ.

Ատենապետ փաշան նորքնտիր ատենապետ պիրներն իրենց սրաշօնին գլուխը հրաւիրելու առթիւ, Ալաճաճեան Համբարձում Էֆէնտիին:

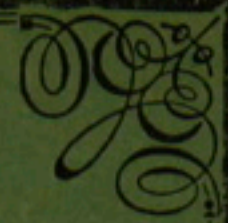
ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

1. Խորէն	Եսիսկ	Մ/սիթարեան	Ա. ԱՏՆԱԳԵՏ
2. Յակոբ	Վարդ	Փափաղեան	Ա. ԱՏՆԱԳԳԻՐ
3. Գէորգ	Աւգ. Բ.	Արծրունի	Ք. ԱՏՆԱԳՅԵ
4. Խաչատուր	»	Տ. Գարրիէլեան	Բ. ԱՏՆԱԳԻՐ
5. Գարրիէլ	»	Չիչէքճեան	
6. Յովհաննէս	»	Մկրեան	
7. Արիստակէս	»	Քարակէօճրիւկի	
8. Պետրոս	»	Փափաղեան	
9. Իզնատիոս	»	Մանաղեան	
10. Գրիգոր	»	Սէթեան	
11. Սթանաս	բհյ	Ս. Խաչ յիւսկ	
12. Մեսրոպ	»	Երէցեան	
13. Միքայէլ	»	Պալատու	
14. Չաքաբա	»	Բերայի	

ԻՒՍՂՍՒԲԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

1. Աղբո	Սահակ	էֆէնտի	Ա. ԱՏՆԱԳԵՏ
2. Շահապ	Կարապետ	»	Ք. »
3. Նորեան	Յովհաննէս	»	Ա. ԱՏՆԱԳԳԻՐ
4. Պօյաճեան	Յովհաննէս	»	Բ. 1 »
5. Նորատունկեան	Յակոբ	»	
6. Կիւլպէնկեան	Սերոբէ	»	
7. Լապեան	Յովհաննէս	»	
8. Ազնաւորեան	Յովհաննէս	»	
9. Սարայեան	Ալիքսան	»	
10. Մազաւտեան	Սեպուհ	»	
11. Կրճիկեան	Ս. Նորանիկի սէյ		
12. Մարկոսեան	Գրիգոր	էֆէնտի	
13. Քաղաղեան	Յակոբ	»	
14. Յրէնկեան	Յակոբ	»	

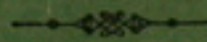

ՄԱՐՏԻ ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ

Մարտի 1	Սուրբ Մարտիրոսի	Սուրբ Գրիգորի	1
Մարտի 2	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	2
Մարտի 3	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	3
Մարտի 4	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	4
Մարտի 5	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	5
Մարտի 6	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	6
Մարտի 7	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	7
Մարտի 8	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	8
Մարտի 9	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	9
Մարտի 10	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	10
Մարտի 11	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	11
Մարտի 12	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	12
Մարտի 13	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	13
Մարտի 14	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	14
Մարտի 15	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	15
Մարտի 16	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	16
Մարտի 17	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	17
Մարտի 18	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	18
Մարտի 19	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	19
Մարտի 20	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	20
Մարտի 21	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	21
Մարտի 22	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	22
Մարտի 23	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	23
Մարտի 24	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	24
Մարտի 25	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	25
Մարտի 26	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	26
Մարտի 27	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	27
Մարտի 28	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	28
Մարտի 29	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	29
Մարտի 30	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	30

ԳԻՆ 2 ՂՐՈՒՇ

ՄԱՐՏԻ ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ

ՍՆՓԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿԵԴՐԱՆԱԿԱՆ ՍՆՏՈՒԿԻՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԱԾ ԾԱԽՈՒՅ ՅԱՏԿԱՅԵԱԼ

Մարտի 1	Սուրբ Մարտիրոսի	Սուրբ Գրիգորի	1
Մարտի 2	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	2
Մարտի 3	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	3
Մարտի 4	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	4
Մարտի 5	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	5
Մարտի 6	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	6
Մարտի 7	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	7
Մարտի 8	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	8
Մարտի 9	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	9
Մարտի 10	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	10
Մարտի 11	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	11
Մարտի 12	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	12
Մարտի 13	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	13
Մարտի 14	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	14
Մարտի 15	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	15
Մարտի 16	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	16
Մարտի 17	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	17
Մարտի 18	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	18
Մարտի 19	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	19
Մարտի 20	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	20
Մարտի 21	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	21
Մարտի 22	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	22
Մարտի 23	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	23
Մարտի 24	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	24
Մարտի 25	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	25
Մարտի 26	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	26
Մարտի 27	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	27
Մարտի 28	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	28
Մարտի 29	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	29
Մարտի 30	Սուրբ Գրիգորի	Սուրբ Գրիգորի	30

Կը ծախուի ի Դիւանատան Պատրիարքարանի . և Ղալաթիոյ Ս
Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ բանկայր և Հայ գրախանատայ քով .

